

09

เขตเศรษฐกิจพิเศษ

“เชื่อมโลก เชื่อมไทย ยกกระดับความสามารถในการแข่งขัน
เพิ่มการลงทุนจากในและต่างประเทศ
กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม
เพื่อการเติบโตที่ยั่งยืน”

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ มีวัตถุประสงค์ในการผลักดันและส่งเสริมให้เกิดการลงทุน การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตสินค้าและบริการ พร้อมทั้งให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการกระจายสินค้าทางภูมิภาคพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่โดยต่อยอดการพัฒนาฐานทรัพยากรธรรมชาติและกิจกรรมเศรษฐกิจที่มีอยู่ในพื้นที่ เพื่อสร้างโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษจึงเป็นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจของประเทศไทยเพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกรวมถึงการให้สิทธิพิเศษบางประการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การประกอบอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม การบริการหรือกิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อดึงดูดการลงทุนทั้งในประเทศและการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ ยกกระดานรายได้ของประชากรในประเทศ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ โดยมีเป้าหมายระดับประเด็น 2 เป้าหมาย ได้แก่ (1) การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งหมดเพิ่มขึ้น และ (2) การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

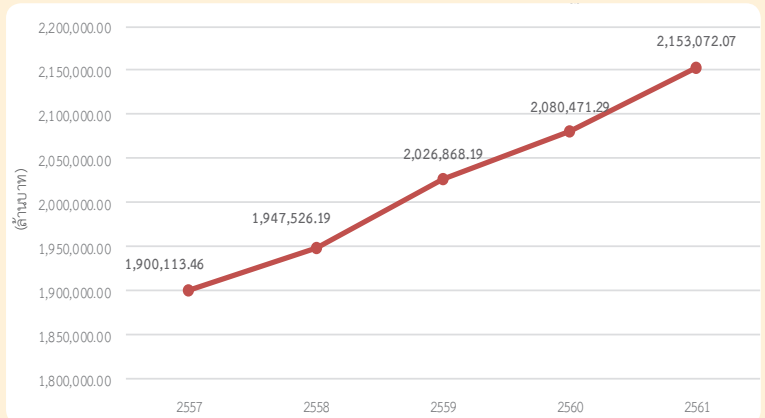
090001

ปี 2562

ปี 2563

ในการประเมินผลลัพธ์การดำเนินการตามแผนแม่บทประเด็นข้างต้น ภายใต้เป้าหมาย (1) การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม(Gross Provincial Product : GPP) ของจังหวัดในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ พบว่า ในปี 2561 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (ณ ปีปัจจุบัน) เท่ากับ 2,153,072 ล้านบาท หรือเทียบเท่าการเติบโตร้อยละ 3.49 จากปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาแนวโน้มมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดในช่วง 5 ปีก่อนหน้า (2557 - 2561) ที่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.45 เป็นผลจากการขยายตัวในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐทั้งในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นโครงการซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

090002

ปี 2562

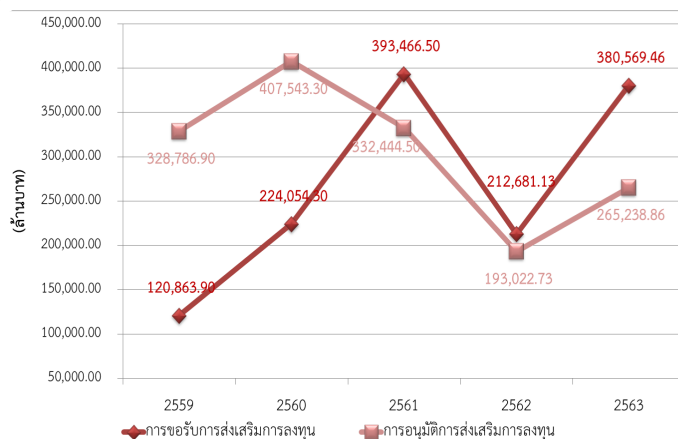
ปี 2563

(2) การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกย่อง ซึ่งมี

ตัวชี้วัดคือมูลค่าการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด โดยในช่วงปีงบประมาณ 2561-2563 มีการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนรวม 1,437 โครงการ มูลค่าการลงทุน 790,706.09 ล้านบาท ซึ่งได้บรรลุค่าเป้าหมายในช่วง 5 ปีแรก ที่กำหนดไว้ที่ 600,000 ล้านบาท โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญจากการลงทุนของภาครัฐด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่อง

และการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เพื่อการรองรับการลงทุน รวมถึงการอำนวยความสะดวก การกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุน เพื่อดึงดูดการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ยังคงมีความท้าทายที่ต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ อาทิ (1) การจัดตั้งกลไกการบริหารการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษต่างๆให้มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และมีความต่อเนื่องในการพัฒนา (2) การเร่งรัดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดให้แล้วเสร็จตามแผน (3) การกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือการให้สิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่สนับสนุนให้เกิดการลงทุนโดยมีความสอดคล้องต่อทิศทางการพัฒนาประเทศและแนวทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ (4) การพัฒนาระดับทักษะบุคลากรและแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในแต่ละพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความแตกต่างกัน และ (5) การจัดทำแผนการพัฒนาและการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อรองรับการขยายตัวของพื้นที่เขตเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แผนแม่บทฯ ประเด็น (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประกอบด้วย 8 เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

รหัส	เป้าหมายแผน	สถานะการบรรลุเป้าหมาย	
		ปี 2562	ปี 2563
090101	การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในช่วงปี 2561-2565 ที่ขยายตัวร้อยละ 6.3 ต่อปี พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ในปี 2561 ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มูลค่า 1,405,252 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.88 จากปี 2560 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (2557 – 2561) คิดเป็นเพียงร้อยละ 2.7 เป็นผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง	2562	2563
090102	การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 500,000 ล้านบาท พิจารณาจากการมูลค่าการอนุมัติส่งเสริมการลงทุนรวม 760,124 ล้านบาท โดยในปี 2563 มูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนและการอนุมัติการลงทุนมีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากปี 2562 โดยคิดเป็นร้อยละ 56 ของมูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากทั่วประเทศ ซึ่งมีสถานะบรรลุค่าเป้าหมายในปี 2565	2562	2563
090201	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ในช่วงปี 2561 -2565 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี พิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ในปี 2561 ที่ 290,539 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.6 เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งยังคงห่างจากค่าเป้าหมาย โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (ปี 2557 – 2561) เทียบเท่าร้อยละ 1.85 ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง	2562	2563

รหัส

เป้าหมายแผน

สถานะ
การบรรลุเป้าหมาย

ปี 2562

ปี 2563

090202 การลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 มูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ 100,000 ล้านบาท

2562

2563

พิจารณาจากมูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมการลงทุน ในช่วงปีงบประมาณ 2561 - 2563 มีมูลค่ารวม 19,930 ล้านบาท ยังห่างจากค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ถึงร้อยละ 80 ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต

090203 เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 จำนวนเมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ จำนวน 2 เมือง (ระนองและชุมพร)

2562

2563

พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ได้ดำเนินการพัฒนาโครงการสำคัญ ได้แก่ การประกาศใช้ผังเมืองรวมจังหวัดระนองและชุมพรเพื่อกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างเป็นระบบ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ ให้มีความทันสมัย และเอื้อต่อการอยู่อาศัยของคนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมในเรื่องการยกระดับการบริการทางสาธารณสุขให้ได้มาตรฐาน อย่างไรก็ตามยังขาดกลไกในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานเฉพาะด้าน ส่งผลให้การบริหารจัดการด้านการพัฒนาขาดความต่อเนื่องและไม่เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นเสี่ยง

090301 การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนในช่วงปี 2561-2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

2562

2563

พิจารณาเทียบเคียงจากมูลค่าการลงทุนจริงจากโครงการที่เริ่มดำเนินการในปี 2563 ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีมูลค่าประมาณ 24,000 ล้านบาท ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสการจ้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และยังส่งผลให้มีการลงทุนในกิจการ

รหัส

เป้าหมายแผน

สถานะ
การบรรลุเป้าหมาย

ปี 2562

ปี 2563

ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยภาคเอกชนท้องถิ่น การจัดตั้งธุรกิจใหม่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกว่า 2,000 ราย แต่อย่างไรก็ตามมีสถานะในการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นเสี่ยง

090302

การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 มูลค่าการลงทุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น 10,000 ล้านบาท

2562

2563

มูลค่าการลงทุนในช่วงปี 2561-2563 เพิ่มขึ้น รวมประมาณ 9,871 ล้านบาท โดยเป็นการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สกท. และเริ่มดำเนินการลงทุนแล้ว 2,514 ล้านบาท การลงทุนของเอกชนเพื่อพัฒนาที่ดินราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีและนครพนม 2,105 ล้านบาท การลงทุนของ กนอ. 1,339 ล้านบาท และการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจใหม่ 3,773 ล้านบาท ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

090303

เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ ในปี 2565 จำนวนเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ 1 เมือง (สงขลา)

2562

2563

การขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา (สะเดา) ได้นำแนวคิดและเกณฑ์ประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองไปสู่เป้าหมายและยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ทำให้เทศบาลเมืองสะเดาได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนประเภทเทศบาลเมือง ในการประเมินสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2562 และในปีเบื้องต้นได้ผ่านการประเมินเชิงประจักษ์เมืองน่าอยู่ในพื้นที่เฉพาะ “เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” ประจำปี 2563 ในระดับเหรียญทองแดง และเทศบาลตำบลสำนักขามได้ผ่านการประเมินความเป็นเมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ปี 2563 ระดับ 1 : ระดับส่งเสริม (SAR Score) โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีสถานะบรรลุค่าเป้าหมายในปี 2565

การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

090101

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในช่วงปี 2561-2565 ขยายตัวร้อยละ 6.3 ต่อปี

การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) มุ่งเน้นการเป็นต้นแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบ ของพื้นที่ 3 จังหวัด ในภาคตะวันออก ประกอบด้วย ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา โดยมีพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 และคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญและเร่งรัดการดำเนินงานเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมให้เป็นอุตสาหกรรมมูลค่าสูง และมีศักยภาพในการแข่งขัน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้มีความทันสมัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ เกิดการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยคำนึงถึงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของบริบทในการพัฒนา การดึงดูดนักลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการลงทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์การบริการและการตลาด เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ให้เอื้อต่อการบรรลุเป้าหมาย

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ในปี 2561 มีผลิตภัณฑ์มวลจังหวัด มูลค่า 1,405,252 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัว ร้อยละ 2.88 จากปี 2560 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง 5 ปี

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2557 – 2561) คิดเป็นเพียงร้อยละ 2.7 เป็นผลมาจากการลงทุนเพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐและระบบสาธารณูปโภคที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการ

การดำเนินการที่ผ่านมา ในช่วงปี 2563 รัฐบาลได้ขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพิเศษภาคตะวันออกมาอย่างต่อเนื่อง พร้อมกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในพื้นที่ การจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ และการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในรูปแบบของการให้เอกชนร่วมลงทุน (PPP EEC Track) ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญที่มีประสิทธิภาพ (EEC Project list) เพื่อเตรียมความพร้อม และสนับสนุนการดำเนินการด้านคมนาคม โลจิสติกส์ และดิจิทัล อาทิ โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน โครงการพัฒนาศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 ช่วงที่ 1 โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 โครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา (Maintenance Repair and Overhaul : MRO) นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาระดับการศึกษาและบุคลากร ให้รองรับนวัตกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง การพัฒนาเขตส่งเสริมพิเศษอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การพัฒนาเมือง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข การพัฒนา ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ การบริการและการอำนวยความสะดวก (EEC-OSS) และการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยมีคณะกรรมการนโยบายพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการที่ผ่านมาของการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการทำให้ผลการดำเนินงานไม่เป็นรูปธรรม ส่งผลให้ขาดความเชื่อมโยงของระบบคมนาคม ขนส่งและโลจิสติกส์ รวมถึงแรงงานและบุคลากรยังขาดทักษะที่จำเป็นต่ออุตสาหกรรมเป้าหมายของพื้นที่ และการจัดการวางผังเมืองที่ดีเพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการพัฒนาในพื้นที่เขตอุตสาหกรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาภาครัฐจำเป็นต้องเร่งรัดดำเนินการให้โครงการในโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ให้ดำเนินการแล้วเสร็จให้ไปตามเป็นแผนดำเนินงาน รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการทำวิจัยต่อยอดขยายผลเชิงพาณิชย์ พร้อมทั้งกำหนดนโยบายหรือมาตรการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ และเร่งยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูงเพื่อให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่มากยิ่งขึ้น รวมถึงพัฒนาและจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มจำนวนบุคลากรและแรงงานให้มีความรู้ความสามารถศักยภาพสูงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ภาครัฐควรวางแผนการดำเนินการเพื่อรองรับผลกระทบจากการขยายตัวของพื้นที่เขตเศรษฐกิจและพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะที่มีความทันสมัย อันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุนและเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างยั่งยืนต่อไป

ปี 2562

ปี 2563

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

090102

การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

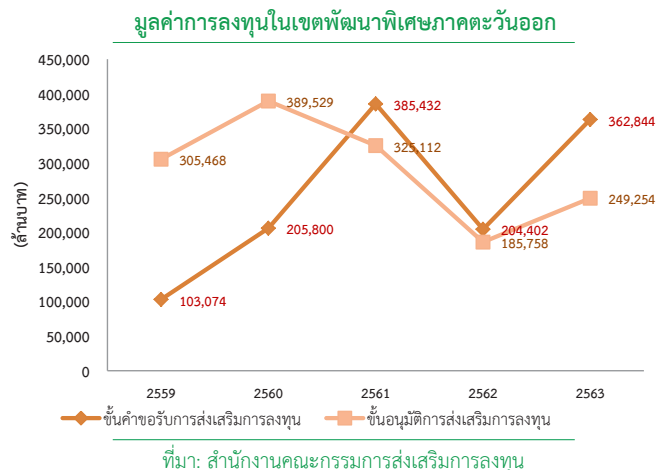
มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 500,000 ล้านบาท

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจหลักด้านอุตสาหกรรมและบริการขั้นสูงเพื่อปรับเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสู่การเป็นประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยภาคการผลิตอุตสาหกรรมและบริการขั้นสูงที่มีมูลค่าและศักยภาพในการแข่งขัน โดยอาศัยความได้เปรียบจากที่ตั้งที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ เป็นฐานเศรษฐกิจหลักเดิมที่มีแหล่งอุตสาหกรรมที่สำคัญ แหล่งทรัพยากร วัตถุดิบ แรงงาน และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญด้านต่าง ๆ อยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสนับสนุนการต่อยอดและการยกระดับการพัฒนาสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมมูลค่าสูงระดับโลกที่สามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องต่อแผนการพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต รวมถึงการกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่ชัดเจน ต่อเนื่อง และการให้สิทธิประโยชน์ขั้นสูง การอำนวยความสะดวกในการให้การลงทุนด้านต่าง ๆ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา) ตามปีงบประมาณตั้งแต่ช่วงปี 2561 – 2563 มีการอนุมัติส่งเสริมการลงทุนจำนวน 1,273 โครงการ มูลค่าเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 760,124 ล้านบาท ถึงแม้จะมีผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการลงทุนในวงกว้าง แต่ในปี 2563 มูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนและการอนุมัติการลงทุนมีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากปี 2562 โดยคิดเป็นร้อยละ 56 ของมูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากทั้งประเทศ เป็นผลให้ปัจจุบันได้บรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก วงเงิน 500,000 ล้านบาท อันเนื่องมาจากรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้ประเทศไทยสามารถมีโอกาสในการเพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าการลงทุนจากในประเทศและต่างประเทศในอุตสาหกรรมและบริการขั้นสูงต่อไป

การดำเนินการที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยได้ดำเนินการจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ 2 รูปแบบ ประกอบด้วย 1) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่อกิจการพิเศษ เป็นพื้นที่จัดทำโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ที่มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบอย่างสมบูรณ์ เช่น เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd) เขตส่งเสริมนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) และเขตส่งเสริมรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน (EECh) เป็นต้น ที่ได้มีการประกาศเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษพร้อมกับการดำเนินการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานไปแล้ว และ 2) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจเพื่ออุตสาหกรรมเป้าหมาย เป็นพื้นที่รองรับการลงทุนใน 12 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ ที่มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงบริการที่จำเป็นต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรมครบถ้วนตามมาตรฐานสากล โดยจัดตั้งในรูปแบบนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นการจัดสรรที่ดินเพื่อเช่าหรือขาย โดยในช่วงเดือนตุลาคม 2562 – มีนาคม 2563 ได้มีนักลงทุนให้ความสนใจมาเช่า/พื้นที่แล้วมากกว่า 47,907 ไร่ และรูปแบบอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษเฉพาะด้าน (Cluster) โดยการดำเนินการที่ผ่านมาเป็นการลงทุนก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการ นอกจากนี้ ได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) จัดกิจกรรมเพื่อการดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาร่วมลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้เข้าสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ในช่วงที่ผ่านมาการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ช่วยยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนในพื้นที่ โดยมีมูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนและการอนุมัติการลงทุนเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ประชาชนในพื้นที่ยังไม่สามารถเข้าถึงการจ้างงานในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่ให้การส่งเสริมเนื่องจากขาดทักษะและองค์ความรู้ที่เพียงพอ และปัจจัยด้านต้นทุนและศักยภาพของผู้ประกอบการ รายย่อยในพื้นที่ยังไม่เพียงพอที่จะแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่จากภายนอกได้ นอกจากนี้ การพัฒนา เขตพิเศษภาคตะวันออกอาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และคุณภาพชีวิต เนื่องจากโอกาส ในการเข้าถึงการพัฒนาในพื้นที่ที่แตกต่างกัน รวมทั้งยังมีประเด็นท้าทายจากผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม อาทิ มลพิษทางอากาศที่เป็นผลมาจากการกระจุกตัวของโรงงาน การจัดการขยะมูลฝอยที่ยังขาดประสิทธิภาพ ไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น และการขาดแคลนแหล่งน้ำ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเกิดความยั่งยืนในระยะต่อไป ควรให้ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพแก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและการยกระดับพื้นที่ให้เป็นฐานอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต เพื่อลดอุปสรรคในการเข้าถึงการจ้างงานของประชาชนในพื้นที่ และควรพัฒนาผู้ประกอบการรายย่อยให้มีองค์ความรู้และสามารถเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ รวมทั้งควรมีการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเกิดความสมดุลทั้งในมิติของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ปี 2562

ปี 2563

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

090201

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

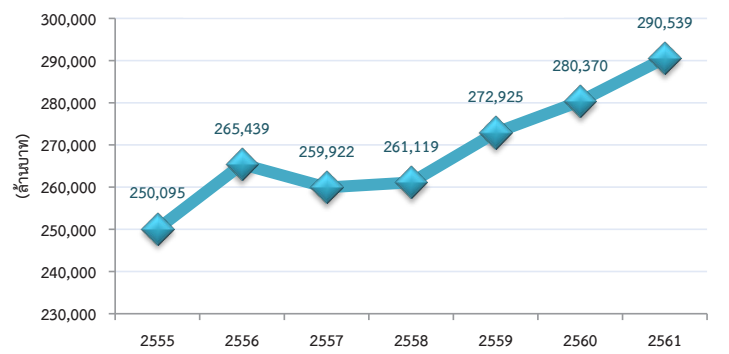
ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เป็นผลมาจาก มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562 โดยกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และทางออกทางทะเลของภาคใต้ตอนบน (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) โดยมุ่งเน้นการใช้ศักยภาพของที่ตั้งทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยีต่อยอดการพัฒนาเพื่อยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าจากวัตถุดิบในพื้นที่เขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ให้เป็นต้นแบบของพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เป็นศูนย์กลางการพัฒนาที่สำคัญ เกิดการเชื่อมโยงทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างฝั่งตะวันออกและตะวันตก และเชื่อมโยงไปยังกลุ่มประเทศ BIMSTEC และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เพื่อให้เศรษฐกิจในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนขยายตัวเพิ่มขึ้น และเป็นการขับเคลื่อนการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมและยกระดับการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษให้เพิ่มขึ้น ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการได้นั้นจำเป็นต้องพิจารณาถึง กลไกการบริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรม โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องและครอบคลุมกับบริบทของพื้นที่ และสนับสนุนการลงทุนและการท่องเที่ยว การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าการเกษตรและการท่องเที่ยว

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของพื้นที่ที่กำหนดเป้าหมายอัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี โดยในปี 2561 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ แบบปริมาณลูกโซ่ (Chain Volume Measures : CVMs)

(GPP ณ ปีปัจจุบัน) มูลค่า อยู่ที่ 290,539 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.6 เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งยังคงห่างจากค่าเป้าหมาย ทั้งนี้อัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (ปี 2557 – 2561) ร้อยละ 1.85 เนื่องจากแผนพัฒนาเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อยู่ในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินงาน ซึ่งเริ่มดำเนินโครงการในปี 2562 ประกอบกับโครงการที่ได้มีการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน ดังนั้นภาครัฐจึงต้องเร่งรัดการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จตามแผนงาน

การดำเนินการที่ผ่านมา เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ทำให้ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการนั้นยังไม่ปรากฏผลที่ชัดเจน อีกทั้งกลไกการขับเคลื่อนและกำกับการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจที่ยังไม่เป็นรูปธรรม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้เสนอร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการแล้ว โดยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษมุ่งการพัฒนาไปยังพื้นที่ระเบียงเขตเศรษฐกิจภาคใต้ (SEC) ภาคเหนือ (NEC- Creative LANNA) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC – Bio economy) และภาคกลาง-ภาคตะวันตก (CWEC) เพื่อเป็นพื้นที่การพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) การดำเนินงานส่วนใหญ่จึงอยู่ในระยะเริ่มต้น โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาสู่ประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) และการพัฒนาประตูสู่การท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coast and Andaman Route) อาทิ การพัฒนาท่าเรือระนอง การก่อสร้างขยายทางหลวง 4 ช่องจราจร โครงการรถไฟทางคู่ ช่วงชุมพร – สุราษฎร์ธานี และโครงการพัฒนาท่าอากาศยาน นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ระนอง เป็นต้น ในขณะที่โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Product) ได้มีการดำเนินการแล้ว อาทิ โครงการสนับสนุนการแปรรูปสมุนไพรแบบครบวงจร โครงการยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราและปาล์มน้ำมันสู่อุตสาหกรรม 4.0

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย เนื่องจากการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ได้มีการดำเนินงานในปี 2562 ส่งผลให้การดำเนินการที่ผ่านมา ยังไม่เห็นผลในเชิงรูปธรรมชัดเจน ประกอบกับ ยังไม่มีกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการพัฒนา พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาพื้นที่ รวมถึงภาคีการพัฒนา ที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วนยังมีความรู้และความเข้าใจไม่เพียงพอ จึงไม่ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเท่าที่ควร นอกจากนี้แผนงานโครงการส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาด้านโครงสร้าง พื้นฐานหลักของพื้นที่ ได้แก่ ถนน รถไฟ สนามบิน และท่าเรือ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน โดยเป็นช่วงแรกของการพัฒนาจึงไม่สามารถประเมินผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ควรเร่งดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ประสบผลสำเร็จ ในระยะต่อไปภาครัฐจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหและข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ เช่น ระเบียบกฎหมายด้านการขออนุญาตใช้พื้นที่ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินโครงการสำคัญแล้วเสร็จตามกรอบเวลาระยะเวลาที่กำหนด อาทิ โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ช่วงชุมพร – ระนอง โครงการก่อสร้างถนน Royal Coast ช่วงชุมพร – ระนอง โครงการสำรวจและออกแบบก่อสร้างท่าเรือสำราญ Thailand Riviera จ.ชุมพร โครงการพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการตลาดของท่าเรือระนอง ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Base and Produced Agricultural Product) เพื่อเพิ่มมูลค่าจากอุตสาหกรรมเกษตรสำคัญของพื้นที่ (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) ซึ่งเป็นโครงสร้างการผลิตหลักที่เป็นแหล่งรายได้สำคัญให้กับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

ปี 2562

ปี 2563

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

090202

การลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพิ่มขึ้น

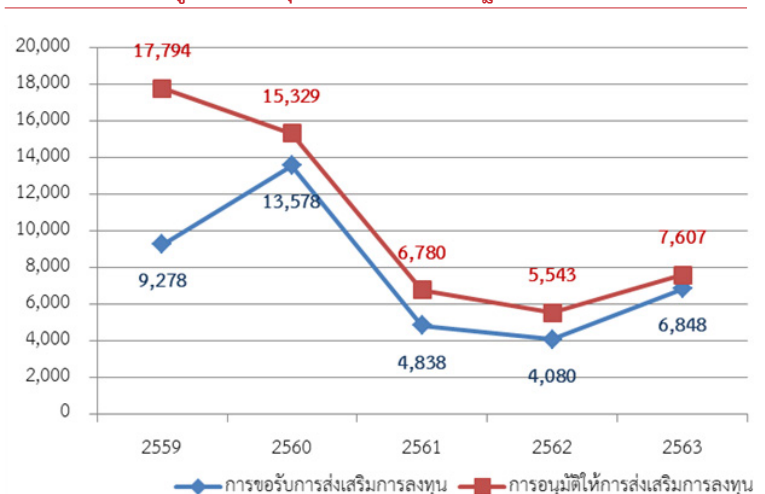
ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

มูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ระหว่างปี 2561 – 2565
เพิ่มขึ้น 100,000 ล้านบาท

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ปัจจุบันอยู่ระหว่างช่วงต้นของการดำเนินงาน ซึ่งภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องต่อบริบทของการพัฒนาในการเตรียมความพร้อมและยกระดับการลงทุนในพื้นที่ รวมถึงการบรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืนเพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ที่ต่อยอดจากการพัฒนาฐานทรัพยากรธรรมชาติและกิจกรรมเศรษฐกิจที่มีอยู่ในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึง กลไกการขับเคลื่อน การดำเนินงาน การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาในพื้นที่

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย มูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนในช่วงปีงบประมาณ 2561 - 2563 วงเงินรวม 19,930 ล้านบาท จำนวนรวม 79 โครงการ ซึ่งยังห่างจากค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ถึงร้อยละ 80 เนื่องจากในปี 2563 มูลค่าการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติ

มูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

มีมูลค่าที่น้อยลงเมื่อเทียบกับปี 2562 ในขณะที่มูลค่าเงินลงทุนจากภายในประเทศเพิ่มขึ้น ถึงแม้จะมีภาวะหดตัวทางเศรษฐกิจเนื่องจากผลกระทบจากการสถานการณ์โควิด-19 ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีนโยบายหรือมาตรการเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนภายในประเทศให้ลงทุนในพื้นที่พร้อมกับการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนภายในประเทศให้เพิ่มขึ้น รวมทั้งภาครัฐต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการที่ได้มาตรฐานและเพียงพอ เพื่อให้สามารถรองรับการลงทุนในพื้นที่ได้

การดำเนินการที่ผ่านมา การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืนเป็นการพัฒนาพื้นที่ที่สอดคล้องกับบริบทของการพัฒนา เพื่อยกระดับศักยภาพและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืนเป็นนโยบายของรัฐบาล การดำเนินการที่ผ่านมาของรัฐจึงมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการ อาทิ โครงการพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการตลาดของท่าเรือระนองรองรับกลุ่ม BIMSTEC โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่สายใหม่ ช่วงชุมพร - ระนอง โครงการศูนย์กระจายสินค้าภาคใต้ - พังงง (ทั้งระบบ) เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของพื้นที่ให้สามารถรองรับการลงทุน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563 และแผนปฏิบัติการ การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (พ.ศ.2562-2565) โดยขาดกลไกการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ทำให้ส่วนราชการและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน และการพัฒนาในพื้นที่ ส่งผลต่อความพร้อมของการดำเนินงาน และขาดการบูรณาการร่วมกันในพื้นที่ รวมถึงนโยบาย และมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่ไม่ชัดเจนและไม่มีความแตกต่างในการให้สิทธิพิเศษจากพื้นที่อื่น ทำให้ไม่สามารถดึงดูดให้เกิดการลงทุนในพื้นที่อย่างเพิ่มขึ้นต่อเนื่องได้ นอกจากนี้ยังขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ การยอมรับและการสนับสนุนที่สำคัญจากภาคีการพัฒนาภายในพื้นที่

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้บรรลุเป้าหมายและสามารถดำเนินการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้น จำเป็นต้องเร่งรัดให้มีกลไกเพื่อขับเคลื่อนและกำกับดูแลการดำเนินการพัฒนาพื้นที่อย่างเหมาะสม รวมถึงการดำเนินงานในส่วนราชการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ และส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช โดยมีกลไกการบริหารจัดการที่ชัดเจน มีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้รองรับ สอดคล้องและเพียงพอต่อความต้องการของตลาดและอุตสาหกรรมในพื้นที่ รวมทั้งกำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่ชัดเจน เหมาะสมให้อัปเดตการลงทุน โดยนำศักยภาพของพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อผลักดันให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ พร้อมกับการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนและภาคีการพัฒนาในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการยอมรับและสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

090203

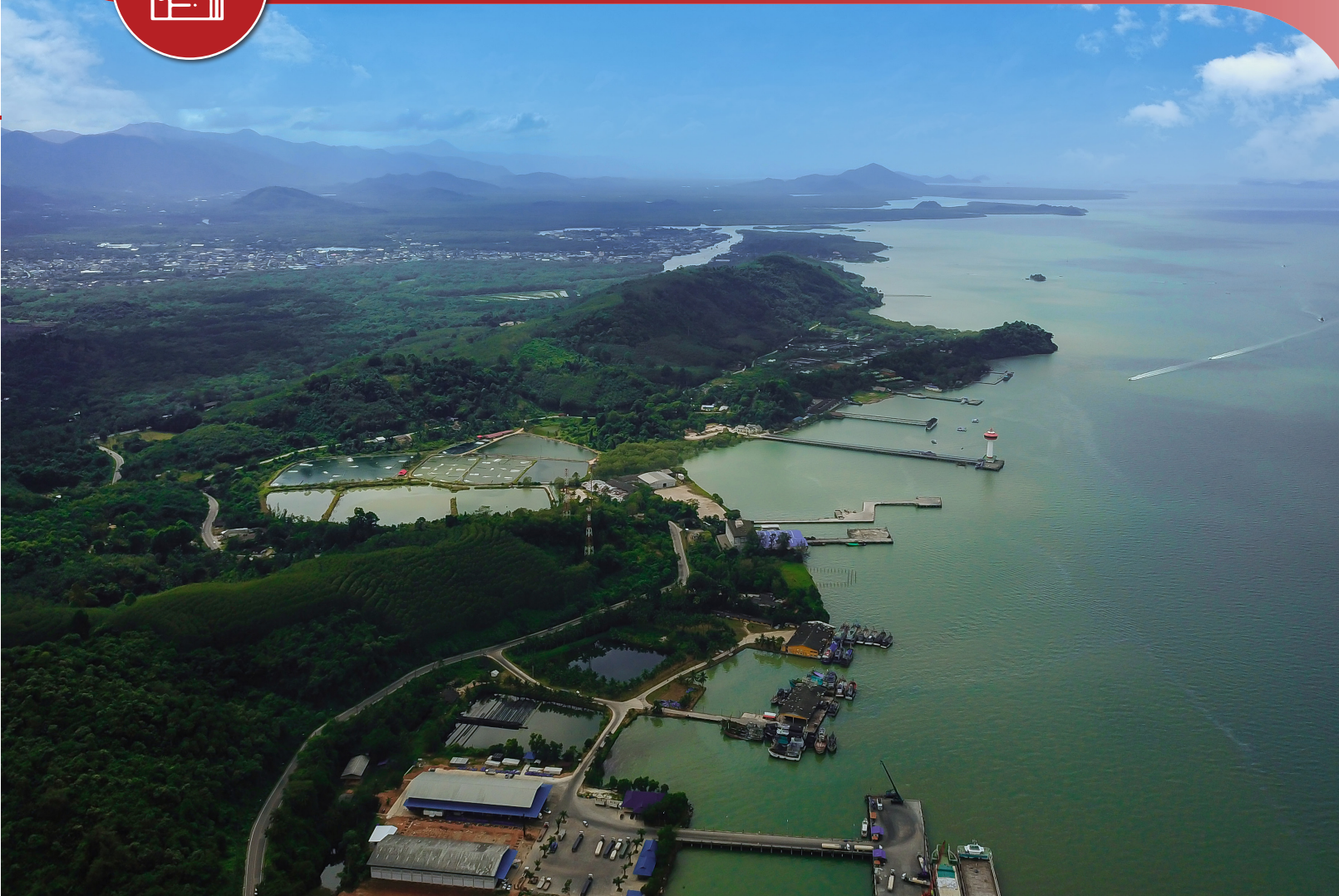
เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

เมืองระนองและเมืองชุมพรได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้เป็นเมืองน่าอยู่จะช่วยสนับสนุนการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และยกระดับการลงทุนในพื้นที่ โดยการพัฒนาเมืองน่าอยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ผ่านการต่อยอดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่และพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ผ่านกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จากการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและการบริการทางสังคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยมีปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะการวางผังเมืองและผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน การบริหารจัดการเมืองทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ ระบบขนส่งสาธารณะ การพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง พร้อมกับการยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับคนในพื้นที่

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ในปี 2563 ภาครัฐได้ขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองระนองและเมืองชุมพรให้เป็นเมืองน่าอยู่ของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้โดยได้ดำเนินการพัฒนาโครงการสำคัญ ได้แก่ การประกาศใช้ผังเมืองรวมจังหวัดระนองและชุมพรเพื่อกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างเป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ ให้มีความทันสมัย และเอื้อต่อการอยู่อาศัยของคนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมในเรื่องการยกระดับการบริการทางสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานและมีการพัฒนาบุคลากรทางสาธารณสุขเพื่อรองรับการให้บริการประชาชนในพื้นที่ อาทิ โครงการก่อสร้างศูนย์บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ เทศบาลชุมพร รวมทั้งการบริหารจัดการทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเมือง

การดำเนินการที่ผ่านมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เตรียมความพร้อมในการพัฒนาเมืองชุมพรและเมืองระยองตามแนวทางที่ได้กำหนดในแผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน พ.ศ. 2562-2565 โดยดำเนินโครงการตามกรอบการพัฒนาที่ 4 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมวัฒนธรรมและการพัฒนาเมืองน่าอยู่ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มควบคู่ไปกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่หลากหลายและมีความทันสมัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โครงการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม การจัดภูมิทัศน์และปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง การพัฒนาเมืองแห่งความเท่าเทียมสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ การพัฒนาและยกระดับการให้บริการทางสาธารณสุข การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อป้องกันอาชญากรรม การปรับปรุงและขยายการประปา การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ และการบริหารจัดการขยะ นอกจากนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ร่วมมือทางวิชาการกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) ดำเนินโครงการเสริมสร้างความยั่งยืนของการพัฒนาเมืองในอนาคต (Sustainable Future City) ซึ่งจะเป็เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยผลักดันการพัฒนาเมืองระนองและเมืองชุมพรให้เป็นเมืองน่าอยู่

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ตั้งแต่ปี 2562 จนถึงปัจจุบันเป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน พ.ศ. 2562-2565 (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562) ซึ่งยังขาดกลไกในการกำหนดนโยบาย และขับเคลื่อนการดำเนินงานเฉพาะด้าน ส่งผลให้การบริหารจัดการด้านการพัฒนาขาดความต่อเนื่อง และไม่เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ยังขาดการรับรู้และเข้าใจที่ถูกต้องในบริบทของการเป็นเมืองน่าอยู่ นอกจากนี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญเพื่อรองรับการเป็นเมืองน่าอยู่ในพื้นที่ ยังคงอยู่ในช่วงต้นของการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะในการบรรลุเป้าหมาย ในระยะต่อไป ควรเร่งรัดการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเป็นกลไกในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเร่งดำเนินการวางผังเมืองและพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัย และปลอดภัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่และรองรับการเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกช่วงวัย รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้เกิดการยอมรับการพัฒนาาร่วมกันและเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ปี 2562

ปี 2563

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

090301

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนใน 10 พื้นที่เป้าหมาย (ตาก สระแก้ว สงขลา ตราด มุกดาหาร หนองคาย นครพนม เชียงราย กาญจนบุรี และนราธิวาส) เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกย่องรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน จัดระเบียบความมั่นคงบริเวณชายแดน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจากการใช้ประโยชน์จากศักยภาพของพื้นที่และโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของประเทศเพื่อนบ้านและการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งในการเพิ่มการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน ดำเนินการโดยการพัฒนาต่อยอดจากฐานทรัพยากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีอยู่เดิมให้มีความเข้มแข็ง และยกระดับศักยภาพของพื้นที่ให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน การผลิต

และการท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่มีความเข้มแข็งและสามารถใช้โอกาสจากการพัฒนาในพื้นที่ในการประกอบกิจการ ตลอดจนดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชนทั้งในและนอกพื้นที่ให้ลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้นซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น ยกย่องผลิตภาพการผลิตเพิ่มการจ้างงานและรายได้ให้ประชาชน และเกิดการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

โดยปัจจัยความสำเร็จที่ต้องให้ความสำคัญ ประกอบด้วย ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริการในพื้นที่โดยการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ รายย่อยและวิสาหกิจชุมชน การเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน การพัฒนาฝีมือแรงงาน ศักยภาพผู้ประกอบการ และบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ การเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงตลาดและแหล่งวัตถุดิบโดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผ่านแดน การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับพื้นที่สำคัญของ ประเทศ เช่น พื้นที่เศรษฐกิจหลัก และช่องทางการส่งสินค้าสินค้าออกไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก อย่างท่าเรือน้ำลึก และสนามบิน เป็นต้น และการประชาสัมพันธ์และการตลาดโดยพัฒนาเนื้อหา รูปแบบ และช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลแก่นักลงทุนและประชาชนในพื้นที่ให้มีความหลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจ และจูงใจให้มาลงทุนในพื้นที่ ซึ่งที่ผ่านมาการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอยู่ในช่วงการเตรียม ความพร้อมของพื้นที่ โดยการเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ให้แล้วเสร็จตามแผนเพื่อให้สามารถรองรับ การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องเป็นประเด็นความท้าทายที่สำคัญ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย การจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทยในปัจจุบันมีเพียง 3 ระดับ คือ การจัดทำข้อมูลในระดับประเทศ (GDP) ระดับภาค (GRP) และระดับย่อยที่สุดคือจังหวัด (GPP) จึงขาดข้อมูลที่สามารถ นำมาใช้ประเมินการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษซึ่งกำหนดขอบเขตพื้นที่ ในระดับตำบลได้สะท้อนผลที่เกิดขึ้นจริง อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2561-2563 การขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษได้ส่งผลให้มีโครงการลงทุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนเกิดขึ้นในพื้นที่อย่างต่อเนื่องซึ่งช่วยเพิ่มโอกาส การจ้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะมูลค่าการลงทุนจริงจากโครงการที่เริ่มดำเนินการแล้วเพิ่มขึ้น จากประมาณ 22,600 ล้านบาทในปี 2562 เป็นประมาณ 24,000 ล้านบาทในปี 2563 และยังส่งผลให้มีการลงทุนในกิจการ ที่เกี่ยวเนื่องต่างๆ โดยภาคเอกชนท้องถิ่น การจัดตั้งธุรกิจใหม่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กว่า 2,000 ราย และการลงทุนในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมสระแก้วที่เปิดให้นักลงทุนเข้าใช้พื้นที่แล้วตั้งแต่กลางปี 2562 นอกจากนี้ การลงทุนจากภาครัฐในการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ด้านต่างๆ เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่พื้นที่ เกิดการจ้างงาน ดึงดูดการลงทุน และสนับสนุนการค้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่สามารถ เข้าถึงบริการสาธารณะที่ดีซึ่งช่วยให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เช่น การพัฒนาถนนสายหลักและสายรองที่ช่วยลดปัญหา การจราจรติดขัดบริเวณด่านพรมแดน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการด้านสาธารณสุขที่ช่วยเพิ่มความสามารถ และคุณภาพในการให้บริการ นอกจากนี้ การลงทุนจากภาครัฐและเอกชนยังสนับสนุนให้เกิดการขยายกิจการต่าง ๆ ที่ต่อเนื่องจากการลงทุนดังกล่าว เช่น โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น แม้ว่าสถานการณ์การพัฒนาและ การลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่เติบโตอย่างต่อเนื่องในปีที่ผ่านมาจะสะท้อนถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้น ในพื้นที่จากลงทุนของภาคเอกชนและภาครัฐ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษชายแดนบรรลุตามเป้าหมายได้

การดำเนินการที่ผ่านมา การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมีความก้าวหน้าและเกิดผลเป็นรูปธรรมมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลได้ขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนตามองค์ประกอบการพัฒนา ได้แก่ การเร่งรัดพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทั้งด้านคมนาคมขนส่ง ด้านศุลกากร สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ การให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนในระดับสูงสุด การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวข้ามพรมแดนให้มีความสะดวกและถูกกฎหมายควบคู่ไปกับการตรวจและประกันสุขภาพเพื่อลดผลกระทบจากโรคติดต่อ การจัดตั้งและเปิดให้บริการ OSS ด้านการลงทุนและแรงงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการลงทุนประกอบกิจการ และการจัดหาพื้นที่ราชพัสดุเพื่อให้เอกชนหรือ กนอ. เช่าดำเนินกิจการ ซึ่งมีเอกชนและ กนอ. เช่าพื้นที่แล้ว 5 พื้นที่จาก 8 พื้นที่ นอกจากนี้ ยังได้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการกว่า 15,000 คนต่อปี เพื่อรองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยคาดว่าจะการดำเนินงานดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ต่อพื้นที่ทั้งทางตรงและทางอ้อม และเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนในปัจจุบันถือเป็นช่วงปลายของการเตรียมความพร้อมของพื้นที่ โดยโครงการสำคัญได้เริ่มทยอยแล้วเสร็จในช่วงปี 2562 - 2565 ซึ่งคาดว่าโครงการดังกล่าวจะสามารถดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชนได้อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนและพัฒนาผู้ประกอบการรายย่อยและวิสาหกิจชุมชนให้มีความพร้อมและปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถได้รับประโยชน์จากการพัฒนา อาทิ การเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการท้องถิ่น การผลิตสินค้าและบริการในพื้นที่ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การพัฒนาข้อมูลด้านการลงทุน และการตลาด รวมทั้งการสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการท้องถิ่น วิสาหกิจชุมชน และ SMEs ให้สามารถแข่งขันและประกอบธุรกิจได้ในสถานการณ์ไม่ปกติ เช่น การเกิดโรคระบาด จะช่วยสนับสนุนให้เกิดการลงทุนและการขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานในระยะต่อไปควรมีมาตรการเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมผู้ประกอบการในพื้นที่ให้สามารถแข่งขันและดำเนินธุรกิจร่วมกับธุรกิจขนาดใหญ่ที่ได้ลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้ และสนับสนุนให้เกิดการนำวัตถุดิบในพื้นที่มาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่อง เร่งจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมในพื้นที่พัฒนาโดยเฉพาะในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ตาก ตรารัต นครพนม และกาญจนบุรี เพื่อจูงใจนักลงทุนรายใหญ่และเป็นทางเลือกในการลงทุน การสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและมีระยะเวลาชำระคืนที่ยาวแก่ผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่ การพัฒนาศักยภาพของแรงงานในพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากการพัฒนาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และทำการประชาสัมพันธ์และการตลาดในเชิงรุกที่เน้นกลุ่มผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศควบคู่กับการสร้างความเข้าใจให้ประชาชนในพื้นที่มากขึ้น

ปี 2562

ปี 2563

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

090302

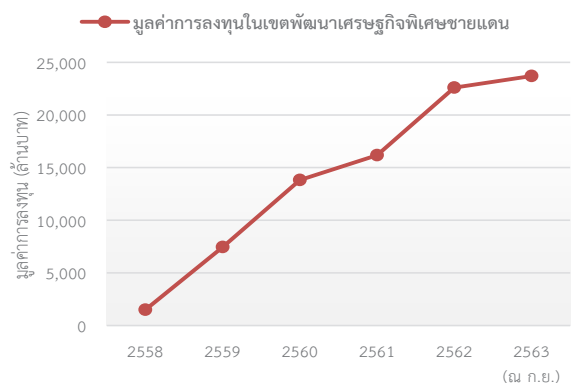
การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

มูลค่าการลงทุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น 10,000 ล้านบาท

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเป็นการยกระดับการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และปัจจัยสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้น โดยมูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ประกอบด้วย การลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และดำเนินการลงทุนแล้ว การลงทุนของภาคเอกชนเพื่อพัฒนาที่ดินราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การลงทุนจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) การจัดตั้งธุรกิจใหม่ และกิจการที่ขอใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้มาตรการส่งเสริมการลงทุนของกรมศุลกากร ซึ่งภาครัฐจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นเพื่อดึงดูดการลงทุนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด โดยสนับสนุนปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ความพร้อมของพื้นที่โดยเฉพาะในการจัดหาพื้นที่ราชพัสดุเพื่อให้เอกชนหรือ กนอ. เข้าดำเนินการกิจการ และความพร้อมของแรงงานโดยเฉพาะการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ และมาตรการภาครัฐ ซึ่งมีการกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนและการให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน เช่น การจัดตั้งและให้บริการศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (OSS) ด้านการลงทุนและแรงงาน เป็นต้น

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย มูลค่าการลงทุนในช่วงปี 2561-2563 เพิ่มขึ้น รวมประมาณ 9,871 ล้านบาท ประกอบด้วย การลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สกท. และเริ่มดำเนินการลงทุนแล้ว 2,514 ล้านบาท (จากโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนทั้งหมด 9,341 ล้านบาท) การลงทุนของเอกชนเพื่อพัฒนาที่ดินราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีและนครพนม 2,105 ล้านบาท การลงทุนของ กนอ. 1,339 ล้านบาท

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจใหม่ 3,773 ล้านบาท ซึ่งการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในปี 2565 ค่อนข้างสูง

การดำเนินการที่ผ่านมา ในช่วงปี 2561-2563 รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากรให้ครอบคลุมและได้มาตรฐาน การให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนในระดับสูง และการผ่อนปรนเงื่อนไขให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับสิทธิประโยชน์จากมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน อาทิ เงินลงทุนขั้นต่ำเพียง 500,000 บาท รวมทั้งการกำหนดมาตรการส่งเสริมการเช่าที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมของ กนอ. เพื่อกระตุ้นการลงทุน เช่น ยกเว้นค่าเช่าที่ดินและค่าบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกในปีแรกที่เริ่มทำสัญญาเช่า นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งและเปิดให้บริการ OSS ด้านการลงทุนและแรงงาน การบริหารจัดการแรงงานแบบไป-กลับ และการจัดหาพื้นที่พัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการลงทุนของภาคเอกชน รวมทั้งการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนนับตั้งแต่มีการยกเลิกคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2562 จนถึงปัจจุบันอยู่ในกระบวนการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติขึ้นใหม่ และในบางพื้นที่ยังคงมีราษฎรครอบครองใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุทำให้เอกชนและ กนอ. ยังไม่สามารถเข้าใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อพัฒนาโครงการลงทุนได้ นอกจากนี้สถานการณ์โควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อภาระต้นทุนของภาคเอกชนในการเข้าที่ดินราชพัสดุ และการเริ่มดำเนินโครงการลงทุนของเอกชนผู้ได้รับสิทธิพัฒนาที่ดินราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ข้อเสนอแนะในการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานในระยะต่อไปควรมีการทบทวนมาตรการส่งเสริมการลงทุนและกิจการเป้าหมายในแต่ละเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และสถานการณ์การพัฒนาให้มากขึ้น และควรเร่งรัดการดำเนินโครงการลงทุนของเอกชนผู้ได้รับสิทธิพัฒนาในที่ดินราชพัสดุเพื่อให้เกิดการจ้างงานและกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชน และควรเร่งกระบวนการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติให้แล้วเสร็จโดยเร็วเพื่อเป็นกลไกกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้มีเอกภาพและสามารถดำเนินการได้อย่างบูรณาการ

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

090303

เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

จำนวนเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ 1 เมือง (สงขลา)

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้เป็นเมืองน่าอยู่สามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศ และสนับสนุนการขับเคลื่อนพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการขั้นพื้นฐานที่สามารถส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้อย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปีที่ 1-5 เน้นการพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา โดยมีปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน การบริการสาธารณะที่เป็นระบบและเพียงพอ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น ทั้งนี้ ในปี 2562 ที่ผ่านมามีประเด็นท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายคือ การวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ณ ปี 2563 มีความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในปี 2565 ค่อนข้างสูง เนื่องจากภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สงขลา (สเคดา) ให้เป็นเมืองน่าอยู่ ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทางหลวงและทางหลวงชนบท นิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระบบไฟฟ้าและประปา ระบบกำจัดขยะ เป็นต้น และการเพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการและความรู้ด้านสุขภาพ รวมทั้งการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจน การจัดทำและพัฒนาตามผังเมือง นอกจากนี้ ยังได้นำแนวคิดและเกณฑ์ประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนไปใช้เป็น เครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองไปสู่เป้าหมายและยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม สู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน จึงทำให้เทศบาลเมืองสเคดาได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน ประเภทเทศบาลเมือง ในการประเมินสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2562 และในเบื้องต้นได้ผ่านการประเมิน เชิงประจักษ์เมืองน่าอยู่ในพื้นที่เฉพาะ “เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” ประจำปี 2563 ในระดับเหรียญทองแดง และเทศบาลตำบลสำนักขามได้ผ่านการประเมินความเป็นเมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ปี 2563 ระดับ 1 : ระดับส่งเสริม (SAR Score) โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานที่ผ่านมา ในช่วงปี 2561-2563 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อน การพัฒนาเมืองน่าอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ซึ่งเน้นการพัฒนาเมืองอยู่ดี คนมีความสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเมืองแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

- 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยโครงการสำคัญที่แล้วเสร็จ ได้แก่ การก่อสร้างถนนสาย สข.1027 – ปาดังเบซาร์ การก่อสร้างถนนสายแยก ทล.4 – ทล.4054 เลียบแนวชายแดน อ.สะเดา การปรับปรุงซ่อมแซม ฝัวจราจร/ระบบไฟฟ้าสาธารณะ/ระบบระบายน้ำในเขตเทศบาลเมืองสะเดา การก่อสร้างด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ การปรับปรุงด่านศุลกากรปาดังเบซาร์ การปรับปรุงขยายการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสะเดา และโครงการที่อยู่ระหว่าง ดำเนินการ ได้แก่ การก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินแนวใหม่ แยกทางหลวงหมายเลข 4 – ด้านสะเดา แห่งที่ 2 การปรับปรุง ขยายการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสะเดา (เพิ่มเติม) การก่อสร้างสถานีไฟฟ้าสะเดา 2 และการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรม ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา (สะเดา) ระยะที่ 1 ภายใต้แนวคิดการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- 2) การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ โดยโครงการสำคัญที่แล้วเสร็จ ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ จากโรคโควิด-19 ณ ศูนย์การเรียนรู้สู่อาเซียน เทศบาลเมืองสะเดา และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาส และโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขด้านโรคระบาด หรือภัยพิบัติ โดยเฉพาะการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคโควิด-19 และการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองสะเดา โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม (อาทิ พังตะวันนา พุทธอุทยานเขาเล่สะเดา)
- 3) การจัดการบริการสาธารณะ โดยโครงการสำคัญที่แล้วเสร็จ ได้แก่ การเพิ่มทักษะกำลังแรงงานด้านอุตสาหกรรม ภาษาและ การบริหารจัดการ และการท่องเที่ยว การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ และภัยสุขภาพ การพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และการให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเปราะบางในชุมชน (ผู้ป่วย/ผู้สูงอายุ/ ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส) และโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ การส่งเสริมการศึกษาอย่างหลากหลายและเท่าเทียม การก่อสร้างอาคารอุบัติเหตุเป็นอาคาร คสล. 4 ชั้น (โครงสร้างด้านแผ่นดินไหว) โรงพยาบาลสะเดา และการส่งเสริม การดำเนินกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในชุมชน
- 4) การเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยโครงการสำคัญที่แล้วเสร็จ ได้แก่ การปรับปรุงเสริมความมั่นคง แข็งแรงอาคารควบคุมผู้ต้องกัก การตรวจจับใบหน้าบุคคลเฝ้าระวังและยานพาหนะเป้าหมายของตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดสงขลา การฝึกอบรมทบทวนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) การส่งเสริมให้มีการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย และการรณรงค์ขับขี่ปลอดภัย (มออบหมวกนิรภัย)
- 5) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น โดยโครงการสำคัญที่แล้วเสร็จ ได้แก่ การก่อสร้างถนนในชุมชนและอาคารเอนกประสงค์ และปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา และการส่งเสริม กิจกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อม (อาทิ การจัดการวัชพืช ผักตบชวา) และโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ การก่อสร้างถนน และถนนคนเดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา การจัดการขยะมูลฝอยและมลพิษในเมือง (อาทิ น้ำเสีย อากาศ) และการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ประชาชนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาซึ่งมีพื้นที่ติดชายแดนประเทศมาเลเซียมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 จึงจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ผนวกกับสถานการณ์ปัญหาราคายางตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะเกษตรกรและผู้ค้ายาง จึงจำเป็นต้องให้การสนับสนุนกิจกรรมอื่นๆ ที่จะช่วยสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน อาทิ การพัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่อง นอกจากนี้ การวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา เพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมายมีกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนจัดทำเอกสารประกอบการร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย (ขั้นตอนที่ 7 จากทั้งหมด 8 ขั้นตอนของกรมโยธาธิการและผังเมือง) ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายแผนย่อย การพัฒนาเมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาให้เป็นเมืองน่าอยู่ควรดำเนินโครงการพัฒนาให้เป็นไปตามผังเมืองและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของการพัฒนา โดยเร่งรัดการดำเนินโครงการสำคัญด้านโครงสร้างพื้นฐานให้แล้วเสร็จได้ตามแผน เพื่อให้บริการอย่างเพียงพอได้มาตรฐาน และเหมาะสมกับคนทุกกลุ่ม รวมทั้งสามารถรองรับการขยายตัวของเมือง การดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจที่ช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัย และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในเมืองอย่างครบวงจร รวมทั้งการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชุมชน นอกจากนี้ควรเร่งรัดการจัดทำผังเมืองรวมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาให้แล้วเสร็จเพื่อเป็นกรอบแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

